

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за устройството на държавния бюджет (обн., ДВ, бр. 67 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 46 от 1997 г., бр. 154 от 1998 г., бр. 74 от 2002 г., бр. 87 от 2005 г.; попр., бр. 89 от 2005 г.; изм., бр. 105 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 80 от 2007 г., бр. 98 от 2008 г.)

§ 1. Член 3 се изменя така:

„Чл. 3. (1) Бюджетното салдо представлява разлика между приходите и разходите, които не са елемент на финансирането по ал. 5.

(2) Превишението на приходите над разходите по ал. 1 е положително бюджетно салдо – излишък.

(3) Превишението на разходите над приходите по ал. 1 е отрицателно бюджетно салдо – дефицит.

(4) Финансирането е равно на бюджетното салдо с противоположен знак.

(5) Елементите на финансирането са постъпленията и погашенията по външни и вътрешни заеми, операциите с държавни ценни книжа, постъпленията от приватизация, касовите операции по придобиване и реализиране на финансови активи, друго финансиране и изменение в наличността на паричните средства.”

§ 2. Създава се чл.12а:

„Чл. 12а. Максималният размер на разходите по консолидираната фискална програма не може да надвишава 40 на сто от прогнозния брутен вътрешен продукт.”

§ 3. В чл. 14 ал. 2 се изменя така:

„(2) Бюджетната прогноза е оценка на предвижданите параметри на консолидираната фискална програма за следващите три години, която ежегодно се актуализира и се одобрява от Министерския съвет.”

§ 4. В чл. 20, ал. 4 се създава изречение второ: „Когато бюджетното салдо по консолидираната фискална програма е дефицит, то не може да надвишава 2 на сто от brutния вътрешен продукт.”

Заклучителна разпоредба

§ 5. Законът влиза в сила от 1 януари 2012 г.

ЗАКОН
за изменение и допълнение на Закона за устройството на държавния бюджет

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ – ВНОСИТЕЛИ:

Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройството на държавния бюджет

Най-спешната задача за Европейския съюз е да възстанови доверието чрез преодоляване на рисковете от неустойчиво висок дълг, недостатъчно добро функциониране на финансовите пазари и нисък икономически растеж.

Предлаганите изменения и допълнения в Закона за устройството на държавния бюджет са продиктувани от необходимостта от залагане на фискални правила, които да осигурят рестрикция по отношение на фискалната политика.

I. 1. В глава първа „Общи положения” на Закона за устройството на държавния бюджет се предлага нова редакция на чл. 3, както следва:

“Чл. 3. (1) Бюджетното салдо представлява разлика между приходите и разходите, които не са елемент на финансирането по ал. 5.

(2) Превишението на приходите над разходите по ал. 1 е положително бюджетно салдо – излишък.

(3) Превишението на разходите над приходите по ал. 1 е отрицателно бюджетно салдо – дефицит.

(4) Финансирането е равно на бюджетното салдо с противоположен знак.

(5) Елементите на финансирането са постъпленията и погашенията по външни и вътрешни заеми, операциите с държавни ценни книжа, постъпленията от приватизация, касовите операции по придобиване и реализиране на финансови активи, друго финансиране и изменение в наличността на паричните средства.”

С предложеното изменение се прецизират дефинициите за бюджетното салдо във връзка предложената промяна на чл. 87 от Конституцията на Република България.

I.2. В глава първа се създава се чл. 12а, който гласи: „Максималният размер на разходите по консолидираната фискална програма не може да надвишава 40 на сто от прогнозния брутен вътрешен продукт.”

От въвеждането на валутния борд фискалната политика на Република България е разработвана в съответствие с целите и предизвикателствата, стоящи пред икономическата политика на страната, а те в една или друга степен са били ориентирани към постигането на висок и устойчив икономически растеж и повишаване

стандарта на живот и благосъстоянието на гражданите. Избраният фискален модел е основан на сериозни анализи на тенденциите в българската икономика, функционираща както в условията на икономически растеж, така и под въздействието на шокове, произтичащи от колебания в развитието на световната икономика.

Моделът се основава на определянето на фискалната политика като основен инструмент за икономическа настройка. Ясно изразеният ангажимент за запазване на системата на паричен съвет означава запазване на силната роля на фиска като регулатор. В тази връзка от внимателното и точно насочване на този инструмент зависи в много голяма степен достигането на изведените основни цели, като за целия този период планирането в публичния сектор се извършва при залагане на цели по отношение на бюджетния баланс и размера на публичния сектор, представени в процент от brutния вътрешен продукт.

В началните години фискалната рамка в частта на разходите предвиждаше определяне на пределно ниво на нелихвените разходи до 35 на сто от БВП и действие на концепцията за широкобалансиран бюджет, която не изключва наличието на дефицит до 2% от БВП. Определянето на целите по отношение на нелихвените разходи и бюджетния баланс се основава на изследване на връзката и зависимостта между публичните разходи и ръста на БВП. Избраната през този период целева стойност по отношение на дефицита до 2% от БВП произтича от необходимостта в дадена година да се извършат по-високи еднократни разходи, свързани с провежданите структурни реформи, както и от възможността за финансиране на този дефицит, без да се застрашава стабилността в икономиката.

Постигнатите през следващите години макроикономическа стабилност и фискална устойчивост позволяват на правителствата да предефинират фискалната цел по отношение на разходите, като тя вече се отнася за размера на консолидираните разходи в процент от БВП, с целева стойност от 40%. Ограничаването на размера на публичния сектор и запазването на едно постоянно съотношение в дългосрочен план дава възможност за осъществяване на по-ефективно разпределение на разходите, както и за провеждане на реформи за повишаване на ефективността и ефикасността им.

Предлага се ограничаване на преразпределителната роля на държавата до 40 на сто от БВП, което съответства на средно равнище на разходите за периода 2000-2009 г. Определянето на тази горна граница ще освободи допълнителен ресурс за частния сектор и ще гарантира по-ефективното разпределение на ограничените финансови средства в държавата, така че да се постигнат оптимални темпове на икономически растеж.

Изборът на пределния размер на държавата е обоснован с високата степен на социална осигуреност в страните от Европейския съюз, във връзка с търсения баланс между оптималния ефект върху икономическия растеж и осигуряването на адекватна социална защита, както и с оптималното усвояване на средствата от европейските фондове, които допринасят за по-висок икономически растеж и индиректно стимулират растежа на бюджетните приходи.

II.1. В глава втора „Съставяне на държавния бюджет” на Закона за устройството на държавния бюджет се предлага нова редакция на ал. 2 на чл. 14, която гласи: „Бюджетната прогноза е оценка на предвижданите параметри на консолидираната фискална програма за следващите три години, която ежегодно се актуализира и се одобрява от Министерския съвет.”

Направеното предложение има редакционен характер, като отпада думата „предварителна”, а изразът „държавния бюджет” се заменя с „консолидираната фискална програма”. Промените са резултат от процесите, свързани с усъвършенстване на бюджетната процедура чрез внасянето в нея на елементите на средносрочна фискална рамка, базирана на разчети по консолидираната фискална програма.

II. 2. В глава втора в ал. 4 на чл. 20 се предлага да се създаде изречение второ: “Когато бюджетното салдо по консолидираната фискална програма е дефицит, то не може да надвишава 2 на сто от brutния вътрешен продукт.”

Предложените промени са в подкрепа на стремежа за поддържане на балансирана бюджетна позиция на консолидирано ниво в дългосрочен план, като не се допуска дефицит над 2 на сто от БВП. Това е буфер, който дава по-голяма сигурност за спазване на референтната стойност за бюджетния дефицит, съгласно Пакта за стабилност и растеж и избягване на политически манипулации.

III. Предлага се промените в Закона за устройството на държавния бюджет да влязат в сила от 1 януари 2012 г.

НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ – ВНОСИТЕЛИ: